

kirjaamo, kirjaamo@karkkila.fi

Ympäristölautakunnan lausuntopyyntö 25.3.2025

Ympäristölautakunta on päättänyt pyytää Karkkilan luonnonsuojeluyhdistykseltä lausunnon siitä, miten kirjanpajan vahingoittamia puita tulisi hoitaa ja millä toimilla saataisiin varmistettua, että puille ja luonnolle aiheutuneet vahingot saataisiin rajoitettua mahdollisimman vähäisiksi.

Karkkilan luonnonsuojeluyhdistyksen

LAUSUNTO Kirjanpajan aiheuttamat kuusituhot Myllypuistossa Karkkilassa

Luonnonsuojeluyhdistys teki pienimuotoisen tarkistuskäynnin Myllypuiston virkistysalueella (keskustan puoleinen joenranta). Alueella on 5-7 kirjanpajan vaurioittamaa kuusipuuta, joista osalla puun kuori on jo irronnut (kuollut puu). Viereiset nuorehkot, terveet puut eivät ole vaurioituneet eli kirjanpajan toukka ei ole levinnyt ja tehnyt tuhojaan.

Kirjanpajatuhot kuusissa – lausuntopyynnön liitteaineisto kuvat maastossa

Metsätalousinsinööri Jyri Mikkola kommentti: ”Noista kuvien kuolleista puista ei voi enää levitä kaarnakuoriaisia mihinkään. Myllypuistossa taas voi kuolleet puut tarvittaessa kaataa maapuiksi, kuolleitten kuusien kaataminen ei heikennä liito-oravaympäristöä kunhan sitä ei tehdä oravan pesimäaikaan. Huomautus: liito-oravan kiima- ja pesimäaika maaliskuusta kesä-heinäkuuhun, <https://laji.fi/taxon/MX.48243/biology>

Metsänhoitosuosituksia toimenpiteistä erilaajuisissa kirjanpajatuhoissa

Metsäkeskuksen julkaisussa ”Kirjanpaja kuusikossa: ennakointi, hallinta ja torjunta” todetaan seuraavasti

Yksittäiset kuuset 1–5 kpl

- **Kuuset, joista kaarna on jo pääosin irronnut voi jättää metsään lahoppuiksi ja kirjanpajan luontaisten vihollisten isäntäpuiksi.** Luontaisilla vihollisilla tarkoitetaan kirjanpajan toukkia ravinnokseen käyttäviä loisia tai peto hyönteisiä, kuten esimerkiksi muurahaiskuoriaista.
- **Yksittäiset kuuset, joissa kaarna on vielä kiinni rungossa ja neulaset latvustossa, ja sisäänmenoreikiä rungossa, purua rungolla tai tyvellä toimivat kirjanpajan lisääntymispaikkana:** Poista kirjanpajan valtaamat puut maastosta omien resurssiesi mukaan. Puut kannattaa poistaa ennen kuin kuoriaiset poistuvat isäntäpuusta, jos on olemassa riski kirjanpajan leviämisestä lähialueen kuusikoihin. -Jos et pysty poistamaan kirjanpajien valtaamaa puuta, kaada, kuori tai viillä kaarna auki sahalla puun nilakerroksen kuivattamiseksi. Jos tuhojen leviämiskäsi on pieni, jätä puut lahoppuiksi metsään

Ehdotamme, että metsäalan asiantuntija tarkistaa Myllypuiston virkistysalueella olevien kuusien kunnon ja mahdolliset kirjanpajavauriot. Kuusien latvojen värimuutokset ja kuivuneet neulaset voivat liittyä myös viime vuosien kuiviin kesiin.

Karjaanjoen varrella olevien luonnonsuojelualuiden kirjanpajatuhot, joista ympäristölautakunta on pyytänyt Uudenmaan Ely-keskuksen lausuntoa.

Luonnonvarakeskus on julkaisut tuoreen selvityksen ”Kirjanpainajatuhot luonnonsuojelualueilla ja niiden naapuristossa”: jonka tiivistelmässä todetaan mm. ”*Selvityksen perusteella mitään perusteita esimerkiksi torjuntatoimien sallimisesta suojelualueilla tuhojen rajaamistarkoituksessa ei ole, sillä ne aiheuttaisivat haittaa monimuotoisuudelle ja olisivat näin luonnonsuojelulainvastaisia.*”

Karkkilan kaupunki on varmasti tietoinen siitä, että valtiolla on vahingonkorvausvastuu luonnonsuojelualueilta todennäköisesti levinneiden metsätuhojen aiheuttamista vahingoista (Laki metsätuhojen torjunnasta 1087/2013 21§ Valtion vahingonkorvausvastuu)

Kiitämme ympäristölautakuntaan lausuntopyynnöstä ja ympäristölautakunnan julkistuodusta tahdosta hoitaa Myllypuiston kuusien kirjanpainajatuhot niin, että virkistysalueen luonnolle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa.

LÄHTEET:

Kirjanpainaja kuusikossa: ennakointi, hallinta ja torjunta (Metsäkeskus),
<https://www.metsakeskus.fi/sites/default/files/document/kirjanpainajatuhon-torjuntaopas.pdf>

Kirjanpainajatuhot luonnonsuojelualueilla ja niiden naapuristossa (Luonnonvarakeskus 2025), <https://jukuri.luke.fi/handle/10024/556070>

Luonnonsuojelualueiden ja kirjanpainajatuhojen yhteydestä uutta tietoa – pelot turhia
<https://forest.fi/fi/artikkeli/luonnonsuojelualueiden-ja-kirjanpainajatuhojen-yhteydesta-uutta-tietoa/>

Karkkilassa 8.4.2025

Karkkilan luonnonsuojeluyhdistys

Tina Mattsson, pj

Anne Laakso, sihteeri